

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в технологічній освітній галузі

Людмила СИНІЦЯ,
методист Центру методичної та аналітичної
роботи КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»

1. Загальний огляд нормативно-правової бази оцінювання результатів навчання для технологічної освітньої галузі

Державний стандарт базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898). Документ містить опис компетентнісного потенціалу та вимоги до обов'язкового навчання, а також вимоги до результатів навчання учнів у дев'яти освітніх галузях, однією з яких є **технологічна**.

Для кожної галузі *Державний стандарт* окреслює мету і групи загальних результатів, які уточнюються через обов'язкові результати для кожного з циклів: адаптаційно-освітній цикл (5-6 класи) і базовий предметно-орієнтований цикл (7–9 класи).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

- групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;
- спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
- конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;
- орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 11.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів із технологічної освітньої галузі зазначені в додатку 12 і передбачають, що учень:

- *формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності;*
- *творчо застосовує традиційні та сучасні технології;*
- *ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;*
- *турбується про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.*

Оцінювання результатів навчання учнів 5–7 класів здійснюється згідно з рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. *Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за*

власною шкалою оцінювання результатів навчання. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до 12-бальної шкали оцінювання. Оцінювання результатів навчання здійснюють за допомогою різних методів, вибір яких зумовлений особливостями змісту предмета «Технології», його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів.

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання технологічної освітньої галузі (додаток 10 до наказу МОН № 1093), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. У Державному стандарті базової середньої освіти зазначені чотири групи обов'язкових результатів навчання:

- втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності;
- творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва;
- ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу;
- турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

До кожної групи обов'язкових результатів навчання визначені загальні та конкретні результати й орієнтири для оцінювання (додаток 12 до Державного стандарту базової середньої освіти).

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляється загальна оцінка за семестр. У технологічній освітній галузі визначено чотири групи результатів, тож у свідоцтво досягнень виставляємо оцінки за чотирма групами результатів, як визначено *Державним стандартом базової середньої освіти (постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року)* і наказом Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Кожна тема окремого уроку виконання проєкту може бути спрямована на досягнення одного або декількох обов'язкових результатів навчання, які можуть бути оцінені вчителем (ГР 1, ГР 2, ГР 3, ГР 4). *Поточні оцінки оцінюють певну діяльність учнів*, обумовлені галузевими критеріями, також відповідають етапам проєктної діяльності. За проєктну діяльність доцільно оцінити учнів за чотирма групами результатів. Підсумкова оцінка за семестр формується на основі захисту проєкту й також розподіляється за групами результатів навчання, які будуть перенесені у Свідоцтво досягнень, урахуовуючи динаміку оцінок за проєкти протягом семестру.

2. Реалізація компетентнісного потенціалу технологічної освітньої галузі на рівні базової середньої освіти

Відповідно до Концепції Нової української школи для здобувачів освіти мають бути створені такі умови, які сприятимуть розвитку творчого потенціалу та критичного мислення, підприємницької та інноваційної діяльності, цифрової компетентності, формуванню екологічної та культурної змістовності. Реалізації поставленої мети має сприяти *використання компетентнісно орієнтованих завдань*. Такі завдання відрізняються від традиційних не лише формою, а головне – метою, способом мислення та результатом, який вони формують у учнів.

Алгоритм створення компетентнісно орієнтованого завдання

- Для початку створення завдання виберіть, яку ключову компетентність має формувати завдання (наприклад: підприємливість, технологічну, інноваційну, екологічну), сформулюйте предметну мету – яке вміння учні мають засвоїти під час виконання завдання. Наприклад: «Формувати вміння виготовлення виробів із фанери із застосуванням інструментів, розвиваючи підприємницьке мислення».

- Завдання має містити реальну життєву ситуацію, наприклад: «Уяви, що тобі замовили сувенірний виріб для шкільного благодійного ярмарку. Від тебе очікують оригінальність, зручність і мінімальні витрати матеріалів».
- Детально прописати завдання з елементами дослідження, множинного вибору та рішень. Обов'язково мають бути включені етапи планування, аналізу, практичного виконання завдання.
- Окресліть якими матеріалами, інструментами та ресурсами можуть користуватися учні під час роботи над цим завданням.
- Задайте чіткі та прозорі критерії оцінювання, які будуть зрозумілі для учнів.

3. Приклади завдань

Представлена частина посібника містить добірку прикладів завдань для реалізації в технологічній освітній галузі відповідно до положень Державного стандарту базової середньої освіти. Завдання розроблені педагогами-практиками Харківської області, які мають реальний досвід упровадження компетентнісного підходу в освітній процес.

Ці завдання мають прикладний характер, орієнтовані на формування ключових і предметних компетентностей учнів, розвиток критичного мислення, ініціативності, технологічної грамотності, стимулювання творчої активності й уміння самостійно ухвалювати рішення в умовах, наближених до реального життя.

Кожне завдання містить: опис навчальної або життєвої ситуації (контекст); очікувані результати навчання, що корелюють із вимогами стандарту; компетентності, які розвиваються у процесі виконання; критерії або групи результатів, за якими можна провести оцінювання досягнень учнів.

Наведені приклади можуть бути використані як шаблони для створення власних завдань з урахуванням обраних модельних програм і календарно-тематичного планування.

До творчої групи розробників завдань увійшли:

БАЙДИК Сергій Миколайович – учитель Старосалтівського ліцею Старосалтівської селищної ради Чугуївського району Харківської області;

БАЙНАЗАРОВА Олена Олександрівна – старший викладач, т. в. о. завідувача кафедри виховання й розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

БОНДАРЕНКО Тетяна Юріївна – учитель комунального закладу «Шевченківський ліцей» Сахновщинської селищної ради Берестинського району Харківської області;

ГУССВА Лариса Іванівна – учитель комунального закладу «Харківський ліцей № 75 Харківської міської ради»;

КОВАЛЕНКО Тетяна Федорівна – учитель комунального закладу «Харківський ліцей № 157 Харківської міської ради»;

КОРОБОВА Вікторія Вікторівна – учитель комунального закладу «Харківський ліцей №154 Харківської міської ради»;

ОВДІЄНКО Вікторія Вікторівна – учитель комунального закладу «Харківський ліцей № 70 Харківської міської ради», тренер-педагог НУШ;

ПОНОМАРЬОВА Надія Сергіївна – учитель комунального закладу «Печенізький ліцей ім. Г. Семирадського» Печенізької селищної ради Чугуївського району Харківської області, тренер-педагог НУШ;

ПРОКОПЕНКО Алла Анатоліївна – учитель комунального закладу «Харківський ліцей № 168 Харківської міської ради»;

СИНИЦЯ Людмила Анатоліївна – методист Центру методичної та аналітичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», тренер-педагог НУШ;

СІЛЬЧЕНКО Марина Петрівна – учитель комунального закладу «Харківський ліцей № 80 Харківської міської ради».

Комплексні тестові завдання, розроблені БАЙДИКОМ Сергієм Миколайовичем для учнів 5 класів, є універсальними, можуть бути адаптовані під вибрану модельну програму.

Тести з вибором однієї правильної відповіді (Для оцінювання рекомендовано використовувати: ГР1 – утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності)

1. Які матеріали та інструменти використовують для виготовлення панно?

- а) природні матеріали, папір, ножиці; +
- б) метал, папір, голку та нитку;
- в) скло, бісер, штампи.

2. У якій послідовності виконують етапи проєктування?

- а) конструкторський, організаційно-підготовчий, технологічний, заключний;
- б) організаційно-підготовчий, технологічний, заключний, конструкторський;
- в) організаційно-підготовчий, конструкторський, технологічний, заключний. +

3. Який клей найчастіше використовується для виготовлення рамки для фото?

- а) «Титан»;
- б) «Дракон»;
- в) ПВА. +

4. Які матеріали можна використати для виготовлення декоративної вази?

- а) папір;
- б) натуральне дерево;
- в) пластик;
- г) усі відповіді правильні.

5. На якому етапі проєктування виконують ескіз для панно?

- а) заключний;
- б) конструкторський; +
- в) технологічний.

Тести на відповідність (Для оцінювання рекомендовано використовувати: ГР2 – творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва)

1. Установити відповідність між технікою виконання виробу та його зображенням:

1. Технологія скрапбукінг	А
2. Технологія бісероплетіння	Б

3. Технологія мозаїка	В
4. Технологія модульне орігамі	Г
5. Технологія декоративні квіти	Д

Відповідь: 1-Д, 2-Г, 3-Б, 4-В, 5-А.

2. Установи відповідність між поняттями та їх характеристикою:

А Ескіз виробу	1 Вид художнього оформлення виробів кольоровими клаптиками тканини або шкіри.
Б Технологія приготування їжі	2 Кінцева, завершальна операція в процесі виготовлення виробів.
В Аплікація з текстильних матеріалів	3 Графічне зображення, що виконане від руки, без використання лінійки, але з дотриманням пропорцій виробу.
О здоблення виробу	4 Один із предметів, що вивчає різні способи й засоби кулінарної обробки продуктів, приготування напівфабрикатів, страв та інших кулінарних виробів.

Відповідь А-3, Б-4, В-1, Г-2.

Питання з відкритою відповіддю (Для оцінювання рекомендовано використовувати:
ГРЗ – ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу)

1. Склади технологічну послідовність виготовлення рамки для фото з використанням матеріалу з картонної коробки _____

2. Напиши правила безпеки, яких потрібно дотримуватися під час виготовлення виробів удома _____

3. Запропонуй матеріал чи матеріали, які вже були використані, для виготовлення підставки під чашку (підставки для гаджета чи інших виробів) _____

Пояснення термінів, відкриті відповіді (Для оцінювання рекомендовано використовувати:
ГР4 – турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб).

1. Дати визначення термінів:

Творчий проєкт – це...

Кухонний інвентар – це ...

Гігієна житла – це ...

2. Напиши правила сервірування столу для обіду.

3. Яка твоя улюблена українська страва? Склади й напиши технологічну послідовність приготування цієї страви.

4. Твої дії (постав галочку або додай своє) після роботи над виготовленням виробу:

- залишаю рештки матеріалів на робочому столі,
- використані інструменти складаю в місця для безпечного збереження,
- усі дрібнички та відходи викидаю у смітник, щоб робочий стіл був чистий;
- мию руки після роботи з різними матеріалами та інструментами;
- гострі предмети (голку, ножиці та інші) кладу в скриньку для безпеки;
- протираю робочу поверхню від пилу та бруду.

5. Підбери символічні вироби, які можна виготовити своїми руками, до свят:

День Святого Миколая - _____

Великдень - _____

Новий рік - _____

День народження - _____

Комплексні тестові завдання, розроблені БАЙНАЗАРОВОЮ Оленою Олександрівною, є універсальними, можуть бути адаптовані під вибрану модельну програму.

Запровадження тестових технологій в освітній процес є вимогою сучасної педагогічної практики. Це не лише данина тенденціям часу, а й ефективний інструмент для забезпечення об'єктивного оцінювання навчальних досягнень учнів. Одне з важливих завдань сучасного педагога – формування в здобувачів освіти позитивного ставлення до тестування як складової навчального процесу.

На рівні щоденної навчальної діяльності особливо важливою є наявність постійного зворотного зв'язку. Саме він дозволяє педагогу своєчасно отримувати інформацію про рівень засвоєння навчального матеріалу, що своєю чергою дає змогу коригувати тактику, а за потреби й стратегію роботи як з окремими учнями, так і з класом у цілому.

Тестові завдання – ефективний інструмент для більш об'єктивного оцінювання рівня знань учнів. Саме в цьому полягає їхня актуальність в умовах сучасного освітнього процесу.

Тестування (*testing*) як метод – це процес вимірювання кількісних показників засвоєння знань із використанням тесту.

Тест (test) – це структурована сукупність тестових завдань, дібраних за визначеними правилами з метою вимірювання конкретного кількісного показника навчальних досягнень.

З погляду вимірювання тестові завдання поділяють на дві основні категорії:

- **завдання з вибором відповіді** – учень/учениця вибирає правильну або найкращу відповідь серед запропонованих варіантів на основі поданої інформації;
- **завдання з формуванням відповіді** – учень/учениця самостійно створює відповідь без запропонованих варіантів.

Такий поділ дозволяє педагогу вибирати тип завдань відповідно до цілей навчання та рівня складності змісту.

Розглянемо основні правила укладання тестових завдань

Умова тестового завдання – це стимул до відповіді, який описує певну ситуацію або проблему й формулює завдання для здобувача освіти. Саме умова слугує відправною точкою для міркувань і відповіді, тому вона має бути зрозумілою, логічно побудованою та чітко сформульованою.

Вимоги до умови тестового завдання:

- Умова повинна чітко окреслювати поставлену проблему, бути логічно завершеною та доступною для розуміння.
- Вона має викликати пізнавальну активність, а не вводити в оману.
- Формулювання має бути стислим, конкретним і без зайвої складності.

Типи умов тестового завдання:

- **Проста умова** – містить лише формулювання завдання без додаткової інформації.
- **Складна умова** – включає вступну інформацію (опис ситуації, фрагмент тексту, графік, таблицю тощо) та запитання, яке безпосередньо пов'язане з цією інформацією.

Умова тестового завдання може подаватися в одній із таких форм:

- **У формі запитання.** *Наприклад: Яке з наведених тверджень є правильним щодо...?*
- **У наказовій формі.** *Наприклад: Визначте правильну відповідь серед запропонованих варіантів.*
- **У формі незавершеного твердження.** *Наприклад: Основною ознакою демократичного суспільства є...*

Найдоцільніше використовувати запитальну або наказову форму, оскільки вони:

- формулюють завдання чітко й однозначно;
- полегшують сприйняття змісту тесту;
- краще спрямовують здобувача освіти на виконання конкретної дії.

Застосування незавершеної форми часто ускладнює процес створення якісних варіантів відповідей. Автори тестів можуть несвідомо включати **дистрактори**, які не відповідають навчальній меті завдання. Це знижує його якість і об'єктивність тестового завдання.

Одним із важливих принципів створення якісних тестових завдань є **використання позитивних формулювань**.

Рекомендація: формулюйте умови так, щоб вони передбачали **вибір правильної, найкращої або відповідної** відповіді. Це полегшує сприйняття завдання та не вводить учнів/учениць в оману.

Чому слід уникати негативних формулювань:

- Завдання на зразок *«Який із наведених варіантів не є прикладом...»* вимагають від учнів дії, протилежної звичній логіці тестування.
- Такі формулювання часто ускладнюють розуміння завдання, особливо для учнів із нижчим рівнем навчальної мотивації або недостатнім досвідом виконання тестів.
- Вони можуть призводити до **помилки через неуважність**, а не через брак знань.

Під час створення тестових завдань закритого типу важливо уникати формулювань, що ґрунтуються на **суб'єктивних судженнях**, особистих поглядах чи оцінках. Такі завдання не мають чіткої правильної відповіді та можуть спричинити суперечливі тлумачення.

Чому це важливо:

- Завдання, що апелюють до думок, часто допускають **кілька варіантів відповідей**, кожен із яких може бути аргументований, але не є однозначно правильним.
- Це **знижує об'єктивність оцінювання** та створює ситуації, коли навіть обізнаний учень може отримати неправильну відповідь через неоднозначність.

Рекомендація: тестове завдання має спиратися на **чіткі, перевірювані факти або загальноприйняті положення**, а також містити **конкретні критерії**, які дозволяють екзаменованому обґрунтовано зробити правильний вибір.

Правила написання варіантів відповідей

Один із найскладніших етапів створення тестового завдання – це формулювання **варіантів відповідей**. Саме від якості відповідей залежить ефективність тесту як інструменту оцінювання знань.

Структура відповідей:

- Серед варіантів відповідей **одна (або в окремих випадках – кілька) є правильними або найкращими**.
- Усі інші – це **дистрактори**, тобто неправильні, але правдоподібні відповіді, які повинні відволікати учня, що не володіє знанням на належному рівні.

Рекомендації щодо кількості варіантів:

- Оптимально пропонувати **4–5 варіантів відповідей**.
- Менша кількість відповідей знижує надійність тесту та підвищує ймовірність випадкового вгадування правильної відповіді.

Дистрактори – це неправильно сформульовані варіанти відповідей, які служать для перевірки глибини та правильності розуміння навчального матеріалу. Щоб дистрактори виконували свою функцію, вони мають бути ретельно підібрані.

Основні вимоги до дистракторів:

- **Правдоподібність.** Усі дистрактори повинні здаватися можливими або потенційно правильними. Невірогідні варіанти не працюють і лише збивають з пантелику.
- **Однорідність.** Дистрактори мають бути однорідними за: тематикою; граматичною формою; логічною структурою.
- **Не штучно збільшувати кількість.** Не слід додавати завідомо неправильні або безглузді варіанти лише для того, щоб досягти бажаної кількості відповідей. Це знижує якість завдання.
- **Базування на типових помилках.** Доцільно використовувати такі типи дистракторів: поширені помилки або хибні уявлення учнів; відповіді, що відповідають лише частині ознак правильної; правильні твердження, які не відповідають конкретному запитуваному контексту.
- **Виключення фальшивої інформації.** Не слід включати дистрактори, які є: навмисно каверзними; очевидно хибними; неправдивими з точки зору навчального змісту.
- **Зовнішня подібність варіантів.** Усі відповіді мають бути схожими за: довжиною (не виділятися обсягом); граматичною структурою; стилістикою (тон, стиль мовлення).

Типова помилка: створення надто довгої, повної та деталізованої правильної відповіді, поруч із якою короткі, загальні дистрактори виглядають явно неправдоподібними.

Побудова тестових завдань на основі таксономії пізнавальної сфери Блума

У педагогічній практиці особливе значення має класифікація пізнавальних цілей, що допомагає планувати освітній процес і формувати відповідні завдання. Відомою та широко застосовуваною є таксономія пізнавальної сфери, розроблена Бенджаміном Блумом, що включає шість рівнів цілей, розташованих за зростанням складності мислення:

1. **Знання.** Здатність запам'ятовувати факти, поняття, правила, принципи та процеси в різних предметних галузях.
2. **Розуміння.** Здатність усвідомлювати зміст і сутність навчального матеріалу, тлумачити інформацію.
3. **Застосування.** Здатність використовувати набуті знання для розв'язання практичних задач або в нових ситуаціях.
4. **Аналіз.** Здатність розкласти інформацію на складові, установлювати зв'язки між ними, виявляти структуру.
5. **Синтез.** Здатність поєднувати окремі елементи для створення цілісного й нового утворення або ідеї.
6. **Оцінювання.** Здатність давати обґрунтовану оцінку матеріалу, процесу або результату на основі певних критеріїв.

Таксономія Б. Блума дає змогу встановити прямий зв'язок між рівнями мислення та відповідями учнів на запитання, які ми ставимо.

Ключову роль у спрямуванні мисленнєвої діяльності учнів на різних рівнях таксономії Блума відіграють дієслова, які використовуються у формулюванні умов тестових завдань. Вони допомагають чітко визначити, які саме пізнавальні операції необхідно виконати – від простого запам'ятовування до аналізу, синтезу чи оцінювання. Правильний вибір дієслів забезпечує точність формулювання навчальних цілей і допомагає учням усвідомлено виконувати тестові завдання, розвиваючи відповідні мисленнєві навички.

Розглянемо приклади тестових завдань, сформульованих відповідно до рівнів пізнавальної таксономії Блума на основі змісту модуля 2 «Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва» (8 клас).

1. Знання (відтворення фактів, понять, термінів)

Завдання 1:

Позначте правильне визначення поняття *"етностиль"*:

- A. Стиль одягу, який використовує виключно сучасні матеріали
- B. Дизайнерський напрям, що поєднує традиційні елементи культури певного народу
- C. Будь-який стиль, що створений у сільській місцевості
- D. Мистецтво створення виробів із металу

Завдання 2:

Яке з наведених ремесел належить до декоративно-ужиткового мистецтва?

- A. Гончарство
- B. Кулінарія
- C. Столярство
- D. Вишивка

2. Розуміння (інтерпретація, пояснення, опис своїми словами)

Завдання 1:

Яка відповідь **найкраще описує різницю** між автентичним виробом і стилізованим?

- A. Автентичний – це виготовлений вручну, стилізований – машинно
- B. Автентичний – традиційний, стилізований – з елементами сучасної інтерпретації
- C. Автентичний – створений дизайнером, стилізований – копія
- D. Автентичний – завжди з дерева, стилізований – з текстилю

Завдання 2:

Поясніть, чому важливо дотримуватися санітарно-гігієнічних норм під час роботи над виробом.

- A. Щоб виріб не зіпсувався
- B. Щоб уникнути травм і забезпечити безпеку
- C. Щоб не втратити інструменти

D. Щоб спростити етап оформлення

3. Застосування (використання знань на практиці)

Завдання 1:

Уявіть, що ви створюєте виріб у техніці аплікації. Який матеріал найдоречніше вибрати?

- A. Скло
- B. Тканину
- C. Воду
- D. Пісок

Завдання 2:

Під час виконання проєкту ви маєте створити композицію у стилі українського етнодизайну. Які елементи доцільно використати?

- A. Абстрактні фігури
- B. Український орнамент, традиційні кольори та символи
- C. Елементи хай-тек
- D. Логотипи сучасних брендів

4. Аналіз (розподіл на частини, виявлення взаємозв'язків).

Завдання 1:

Проаналізуйте два зразки вишивки: перший – з Полтавщини, другий – з Буковини. Яка з наведених характеристик **допоможе визначити регіональну належність?**

- A. Розмір виробу
- B. Колірна гама, орнамент, символіка
- C. Матеріал ниток
- D. Вік майстрині

Завдання 2:

Яка з відповідей **найкраще описує взаємозв'язок** між технологією створення виробу та його функціональністю?

- A. Вибір технології не впливає на функціональність
- B. Відповідна технологія забезпечує зручність і довговічність виробу
- C. Технологія визначається тільки зовнішнім виглядом
- D. Усі вироби створюються однаковою технологією

5. Синтез (створення нового, поєднання знань).

Завдання 1:

Вам потрібно розробити **етнодизайнерський виріб для сучасної кухні**, поєднавши традиційні українські орнаменти з функціональністю. Яке завдання ви виконаєте на першому етапі?

- A. Виберете спосіб продажу
- B. Розробите графічний ескіз виробу з елементами орнаменту
- C. Закупите всі матеріали
- D. Проведете рекламну кампанію

Завдання 2:

Складіть простий план із трьох кроків для створення власного виробу в етностилі. Виберіть правильну послідовність:

- A. Оздоблення – Презентація – Вибір теми
- B. Вибір теми – Розробка ескіза – Виготовлення виробу
- C. Виготовлення – Реклама – Малюнок
- D. Закупівля – Презентація – Прибирання

6. Оцінювання (оцінка, судження, аргументація).

Завдання 1:

Ви виготовили декоративний виріб у стилі певного етнографічного регіону України, але випадково використали символи з іншої місцевості. Як буде найкраще вчинити?

- A. Нічого не змінювати, головне – краса виробу
- B. Пояснити, чому вибрали ці символи, і обґрунтувати свій вибір
- C. Символи не важливі, бо всі вони українські
- D. Прикрасити виріб ще більше, щоб це не було помітно

Завдання 2:

Оцініть доцільність використання комп'ютерних програм для створення ескіза виробу:

- A. Це недоцільно, адже краще все робити вручну
- B. Доцільно, бо цифрові інструменти підвищують точність і економлять час
- C. Програми підходять тільки для професіоналів
- D. Доцільність не має значення

Висновок

Запровадження тестових технологій в освітній процес є ефективним інструментом для об'єктивного, системного та прозорого оцінювання навчальних досягнень учнів і учениць. Тестові завдання, розроблені з урахуванням таксономії Блума, дозволяють не лише перевірити знання, а й оцінити рівень розуміння, уміння застосовувати знання на практиці, аналізувати, синтезувати та критично оцінювати інформацію. Використання таких технологій сприяє розвитку в учнів / учениць високих когнітивних навичок і формує відповідальне ставлення до навчання.

Завдання, розроблені БОНДАРЕНКО Тетяною Юрійвною, як приклад для оцінювання: вони є універсальними, можуть бути адаптовані під вибрану модельну програму.

Завдання 1. Для оцінювання Групи результатів «Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності»

Проект: *Багатофункціональний органайзер для робочого столу.*

Завдання. Уявіть, що ви отримали замовлення на створення багатофункціонального органайзера для робочого столу, який допоможе ефективно організувати робочий простір, зберігаючи ручки, олівці, стікери, невеликі гаджети та інші канцелярські дрібниці. Органайзер має бути не лише функціональним, але й естетично привабливим.

Завдання, які пропонуємо учням:

1. **Розробити дизайн-проект** органайзера, ураховуючи потреби потенційного користувача та його функціональність.
2. **Вибрати матеріали** для виготовлення (наприклад, дерево, картон, пластик, комбіновані матеріали).
3. **Виготовити** органайзер, дотримуючись технологічної послідовності та правил безпечної праці.
4. **Провести тестування** готового виробу на відповідність початковому задуму та функціональність.
5. **Презентувати** свій проєкт і готовий виріб.

Очікувані результати проєктування (що учень/учениця має продемонструвати):

- Здатність до пошуку й аналізу інформації для розробки ідеї.
- Уміння розробляти ескізи та креслення, планувати технологічні процеси.
- Навички роботи з вибраними матеріалами та інструментами, дотримання технологічної дисципліни.
- Уміння контролювати якість виготовлення на всіх етапах.
- Здатність до самооцінки та внесення коректив.
- Навички публічної презентації свого проєкту та виробу.

Ключові критерії оцінювання:

1. **Повнота й логічність етапів проєктування:**

- о Наявність усіх обов'язкових етапів проєктної діяльності (від пошуку до презентації).
 - о Послідовність і обґрунтованість переходів між етапами.
- 2. **Якість розробленої документації:**
 - о Відповідність ескізів і креслень вимогам.
 - о Чіткість і деталізація технологічної карти.
 - о Обґрунтованість вибору матеріалів.
- 3. **Якість і акуратність виготовлення:**
 - о Відповідність готового виробу дизайн-проєкту.
 - о Якість обробки матеріалів, міцність з'єднань.
 - о Загальна акуратність і естетичний вигляд виробу.
- 4. **Функціональність виробу:**
 - о Виріб відповідає заявленим функціям.
 - о Зручність у використанні.
 - о Ефективність організації робочого простору.
- 5. **Здатність до презентації та обґрунтування:**
 - о Логічність і послідовність викладу інформації під час презентації.
 - о Уміння відповідати на запитання, обґрунтовувати свої рішення.
 - о Демонстрація розуміння виконаної роботи.

Завдання 2. Для оцінювання Групи результатів «Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва»

Проєкт: Багатофункціональний органайзер для робочого столу.

Завдання для учнів. Після того, як виготовлено багатофункціональний органайзер для робочого столу (або маючи його модель/ескіз), завдання, які пропонуємо учням: декорувати його поверхні, використовуючи поєднання традиційних українських технологій декоративно-ужиткового мистецтва та сучасних технік дизайну/декорування.

Мета – створити унікальний, естетично привабливий та натхненний виріб, що відображає вашу креативність і розуміння різних стилів.

Завдання, які пропонуємо учням:

1. **Проаналізувати** різні традиційні українські техніки декорування (наприклад, Петриківський розпис, витинанка, елементи вишивки, писанкарство, народна розписна кераміка тощо) та сучасні техніки (наприклад, декупаж, скрапбукінг, розпис акриловими фарбами, трафаретний розпис, мікс-медіа, 3D-декор).
2. **Розробити дизайн-проєкт декорування** органайзера, у якому буде поєднано не менше двох вибраних технік (обов'язково одна традиційна та одна сучасна).
3. **Виконати декорування** органайзера відповідно до розробленого дизайн-проєкту.
4. **Презентувати** свій декоративний органайзер, пояснивши вибір технік, їх поєднання та задум.

Очікувані результати проєктування (що учень/учениця має продемонструвати):

- Здатність аналізувати й вибирати відповідні традиційні та сучасні техніки декорування.
- Уміння творчо поєднувати різні техніки для досягнення гармонійного естетичного результату.
- Навички роботи з матеріалами та інструментами, що використовуються у вибраних техніках.
- Розвинене почуття композиції, кольору та стилю.
- Здатність обґрунтовувати свої дизайнерські рішення та відображати власний задум.
- Акуратність і майстерність виконання декоративних елементів.

Ключові критерії оцінювання (для розробки рубрики):

1. **Оригінальність задуму та креативність:**
 - о Унікальність ідеї декорування.

- Нестандартність підходу до поєднання технік.
- Виявлення особистого стилю.
- 2. **Майстерність і якість виконання технік:**
 - Акуратність і точність виконання декоративних елементів.
 - Відповідність техніці виконання вибраного виду декоративно-ужиткового мистецтва.
 - Рівень володіння інструментами й матеріалами.
- 3. **Гармонійність композиції та естетика виробу:**
 - Збалансованість елементів декору.
 - Правильний вибір кольорової гами.
 - Загальний привабливий та завершений вигляд органайзера.
- 4. **Вдале поєднання традиційних і сучасних елементів:**
 - Як традиційні та сучасні техніки/мотиви інтегровані в єдиний дизайн.
 - Наскільки гармонійно вони доповнюють один одного.
- 5. **Презентація та обґрунтування дизайнерських рішень:**
 - Чіткість і переконливість пояснення вибору технік і задуму.
 - Здатність відповідати на запитання щодо творчого процесу.

Завдання 3. Для оцінювання Групи результатів «Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу»

Проект: Багатофункціональний органайзер для робочого столу.

Завдання. Ви вже маєте задум багатофункціонального органайзера для робочого столу. Тепер ваше завдання – розробити та виготовити цей органайзер, суворо дотримуючись принципів сталого розвитку та екологічної відповідальності. Це означає, що ви маєте максимально ефективно використовувати матеріали, мінімізувати відходи, безпечно працювати з інструментами та усвідомлено ставитися до впливу вашої діяльності на довкілля.

Завдання, які пропонуємо учням/ученицям:

1. **Спланувати використання матеріалів**, віддаючи перевагу вторинній сировині (перероблений картон, пластик, залишки деревини, старі папки тощо) або екологічно чистим матеріалам. Обґрунтуйте ваш вибір.
2. **Розробити технологічний процес виготовлення**, який передбачає мінімізацію відходів (наприклад, оптимізація розкрою, використання обрізків) і раціональне споживання енергії (при роботі з електроінструментами).
3. **Виготовити органайзер**, суворо дотримуючись правил безпечної праці з усіма інструментами та обладнанням і демонструючи дбайливе ставлення до них.
4. **Організувати робоче місце**, підтримуючи його в порядку й забезпечуючи своєчасне сортування та утилізацію (або підготовку до вторинної переробки) усіх відходів, що утворюються під час роботи.
5. **Презентувати** свій органайзер, акцентуючи увагу на екологічних аспектах його створення.

Очікувані результати проєктування (що учень має продемонструвати):

- Усвідомлений вибір матеріалів з урахуванням їхнього впливу на навколишнє середовище.
- Навички планування та виконання робіт із мінімізацією відходів.
- Суворо дотримання правил безпеки під час роботи з різними інструментами та обладнанням.
- Дбайливе ставлення до інструментів, матеріалів і робочого місця.
- Розуміння принципів сортування та утилізації відходів.
- Здатність аналізувати й оцінювати екологічні аспекти власної практичної діяльності.

Ключові критерії оцінювання:

1. **Дотримання правил безпечної праці:**
 - Суворо дотримання інструкцій з безпеки під час роботи з усіма інструментами та обладнанням.

- о Правильне та безпечне поводження з потенційно небезпечними матеріалами (клеї, фарби тощо).
- 2. **Раціональне використання матеріалів і мінімізація відходів:**
 - о Обґрунтований вибір матеріалів, перевага екологічним/вторинним.
 - о Оптимальний розкрій, мінімізація обрізків і невиправданих відходів.
 - о Використання обрізків для інших елементів або переробка.
- 3. **Організація робочого місця та поводження з відходами:**
 - о Підтримання порядку та чистоти на робочому місці.
 - о Правильне сортування відходів (папір, пластик, метал, органічні) під час роботи.
 - о Продемонстроване знання про подальшу утилізацію або переробку відсортованих відходів.
- 4. **Бережне ставлення до інструментів і обладнання:**
 - о Акуратне та цільове використання інструментів і обладнання.
 - о Правильне зберігання та догляд за інструментами після роботи.
 - о Усвідомлення важливості збереження ресурсів (електроенергії, води).
- 5. **Усвідомлення та демонстрація екологічної відповідальності:**
 - о Чітке обґрунтування екологічних рішень у проєкті.
 - о Здатність пояснити, як створений органайзер і процес його виготовлення сприяють сталому розвитку.
 - о Виявлення ініціативності в пошуку екологічно чистих альтернатив.

Завдання 4. Для оцінювання Групи результатів «Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб»

Проект: Багатофункціональний органайзер для робочого столу.

Завдання. Ви вже маєте задум багатофункціонального органайзера для робочого столу. Тепер ваше завдання – адаптувати цей проєкт або створити новий варіант органайзера, який максимально ефективно задовольнить конкретні потреби в упорядкуванні робочого простору (або іншого місця) для себе особисто або для конкретної іншої особи (члена родини, друга, учителя).

Завдання, які пропонуємо учням/ученицям:

1. **Визначити конкретну потребу** в організації простору. Це може бути ваша власна потреба (наприклад, "мені потрібен органайзер для моїх художніх приладь на столі") або потреба іншої особи (наприклад, "мій молодший брат постійно губить олівці, йому потрібен органайзер для шкільного приладдя").
2. **Провести мінідослідження потреб** (самоспостереження або коротке інтерв'ю з вибраною особою), щоб зрозуміти, які саме предмети потребують зберігання, як часто вони використовуються, які звички в організації простору має майбутній користувач.
3. **Спроектувати органайзер**, ураховуючи отримані дані. Дизайн має бути орієнтований на задоволення цих конкретних потреб.
4. **Виготовити органайзер** (якщо вже виготовили, адаптувати/доповнити його).
5. **Продемонструвати, як органайзер використовується в реальних умовах**, як він допомагає впорядкувати простір і задовольнити потреби.

Очікувані результати проєктування (що учень/учениця має продемонструвати):

- Здатність виявляти власні потреби або потреби інших у побутовій сфері.
- Уміння приймати та адаптувати рішення для задоволення цих потреб.
- Практичні навички впорядкування та організації життєвого простору.
- Розуміння важливості створення комфортного та функціонального середовища.
- Здатність рефлексувати над власним внеском у покращення побуту для себе та інших.

Ключові критерії оцінювання (для розробки рубрики):

1. **Визначення та аналіз потреб:**
 - о Чіткість формулювання конкретної потреби.
 - о Глибина аналізу, що свідчить про розуміння звичок і особливостей майбутнього користувача (якщо для іншої особи).

2. **Практична цінність і актуальність органайзера:**
 - о Наскільки ефективно органайзер вирішує визначену проблему організації.
 - о Ступінь відповідності функціоналу органайзера виявленим потребам.
3. **Внесок у впорядкування побуту/задоволення потреб:**
 - о Наскільки використання органайзера покращує організацію робочого столу або іншого простору.
 - о Продемонстрований позитивний вплив на зручність повсякденного життя користувача.
4. **Організація побутової діяльності (під час виконання проєкту):**
 - о Планування робочого часу та послідовності дій.
 - о Дотримання порядку на робочому місці під час виготовлення.
5. **Презентація та обґрунтування:**
 - о Логічність і переконливість демонстрації, як органайзер задовольняє потреби.
 - о Уміння обґрунтувати вибір рішень із погляду корисності та практичності.
 - о Виявлення турботи й емпатії (якщо проєкт для іншої особи).

Завдання, розроблені ПОНОМАРЬОВОЮ Надією Сергіївною для учнів 5 класів, є універсальними, можуть бути адаптовані під вибрану модельну програму.

Завдання 1.

Мета: навчитися планувати, проєктувати та виготовляти простий виріб – фоторамку, використовуючи папір та інші доступні матеріали; розвивати вміння діяти за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності, критично мислити, застосовувати креативність і навички пошуку інформації.

Завдання. Уявіть, що ви хочете подарувати фоторамку, зроблену власноруч, для когось із близьких. Спробуйте придумати, спланувати та створити свій унікальний виріб. Для вдалого виконання проєкту вам допоможуть запитання нижче:

1. Чи можливо виготовити паперову фоторамку?
2. Яка основна функція клею?
3. Для чого потрібна фоторамка?
4. Як безпечно користуватися ножицями під час виготовлення виробу?
5. Назвіть кілька видів фоторамок, які ви знаєте (за формою, матеріалом).
6. Використовуючи метод фантазування, створіть ескіз власної фоторамки.
7. Дослідіть, з яких матеріалів (вторинних або нових) можна виготовити фоторамку.
8. Знайдіть приклади дизайну фоторамок в інтернеті (наприклад, Google, Pinterest) та розробіть власний варіант дизайну фоторамки з вторинних матеріалів.
9. Назвіть, які інструменти та матеріали вам знадобляться для реалізації ідеї.
10. Подумайте, як можна розширити функціонал фоторамки (наприклад: тримач для записки, магніт, секретне відділення тощо).
11. Поясніть, чому було вибрано саме такий дизайн фоторамки.
12. Як ця рамка допоможе зберегти пам'ятні моменти у твоєму житті?
13. Чи виникли труднощі під час планування або виготовлення? Як ви їх подолали?

Для оцінювання рекомендовано використовувати:

ГР1 - утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності;

ГР3 - ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу;

ГР4 - турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Завдання 2. «Бутерброди»

Мета: розвивати в учнів технологічну, соціальну та здоров'язбережувальну компетентності через планування та приготування бутербродів; формувати вміння досліджувати, аналізувати, працювати за інструкцією, створювати простий продукт харчування;

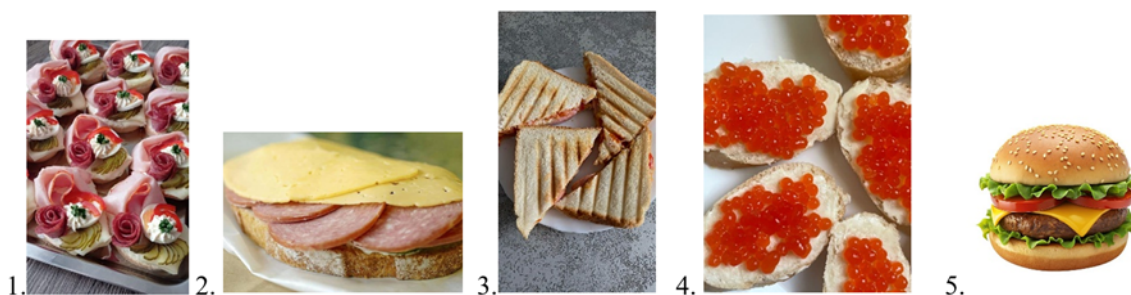
виховувати відповідальне ставлення до особистої гігієни, здоров'я та потреб інших людей; стимулювати творчий підхід, критичне мислення та вміння знаходити рішення в побутових ситуаціях.

Завдання. Уявіть, що ваша родина готується до пікніка на природі. Ваше завдання: розробити рецепт корисного та смачного бутерброда, ураховуючи потреби всіх членів родини (дітей, дорослих, можливо – особливі харчові вимоги)

1. Назвіть декілька продуктів, із яких готують бутерброди.
2. Чому потрібно мити руки перед приготуванням бутербродів?
3. Напишіть чотири продукти, з яких виготовляють бутерброди. Чим вони корисні?
4. Складіть інструкцію приготування бутерброда.
5. Із запропонованих інгредієнтів створи малюнок майбутнього бутерброда

6. Як ти гадаєш, яка проблема може виникнути під час приготування бутерброда?
7. Як ти гадаєш, готувати бутерброди потрібно тільки для себе? Чому?
8. Які види бутербродів тобі відомі?
9. Вибери кілька видів бутербродів, проаналізуй, у яких випадках вони будуть доречні.

10. Самостійно знайдіть інформацію про особливості приготування бутербродів для людей з різними потребами. Запропонуйте ідеї для таких бутербродів.
11. Висловіть своє ставлення до бутербродного харчування всієї родини.
12. Користуючись інформацією з різних джерел, дослідіть вплив фаст-фуду на здоров'я людини.

Для оцінювання рекомендовано використовувати:

- ГР1 - утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності;
ГР3 - ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу;
ГР4 - турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Завдання для учнів 5–6 класів, розроблені під керівництвом тренера-педагога ОВДІЄНКО Вікторії Вікторівни творчою групою вчителів, які проходили навчання на курсах НУШ: ГУСЄВОЮ Ларисою Іванівною, СІЛЬЧЕНКО Мариною Петрівною, КОВАЛЕНКО Тетяною Федорівною, ПРОКОПЕНКО Аллою Анатоліївною, є універсальними, можуть бути адаптовані під вибрану модельну програму.

Завдання 1. Проєкт «Писанка» (декоративне оздоблення в техніці декупаж)

Мета: ознайомити учнів із традицією української писанки як елементом культурної спадщини; навчити учнів використовувати техніку декупаж для декоративного оформлення предметів; розвивати творчість, естетичний смак, акуратність і навички технологічної праці; формувати вміння працювати за етапами проектно-технологічної діяльності: від задуму до

презентації готового виробу; виховувати шанобливе ставлення до народних традицій і культурних символів України.

Умови завдань: проєкт розподілений на блоки по групах результатів, у процесі яких можна оцінити учнів за всіма групами результатів.

Для оцінювання рекомендовано використовувати: ГР1 - утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.

1. Вивчення моделей-аналогів:

- Переглянути приклади писанок, виготовлених у різних техніках, особливо в техніці декупаж.
- Провести аналіз: які матеріали, кольори, форми та візерунки використовуються.

2. Розробка ескіза моделі виробу:

- Створити ескіз майбутньої писанки (намалювати або змодельовати).
- Указати розташування елементів декору та підібрати кольорову гаму.

3. Повторення правил техніки безпеки:

- Опрацювати правила безпеки при роботі з ножицями, клеєм, лаком та іншими матеріалами.
- Виконувати роботу з дотриманням цих правил.

4. Презентація виробу.

Для оцінювання рекомендовано використовувати: ГР2 – творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.

Об'єднуємо учнів на групи: кожна група опрацьовує один регіон України (наприклад, Полісся, Поділля, Гуцульщина, Лівобережжя, Слобожанщина тощо).

Завдання для груп:

- опрацювати історичний матеріал;
- зібрати інформацію про особливості писанкарства у вибраному регіоні;
- визначити традиційні кольори, орнаменти, техніки та матеріали.

Оздоблення писанок:

- вивчити, як саме прикрашали писанки в цьому регіоні;
- звернути увагу на форми, методи оздоблення, місцеві особливості.

Використання різних барв і технік: проаналізувати, які барвники та техніки були притаманні вибраному регіону (наприклад: воскова техніка, декупаж, дряпанка, крапанка).

Визначити символи та знаки:

- зібрати дані про символіку, яка використовувалась (сонце, хрест, хвиля, трикутник тощо);
- пояснити їхнє значення.

Для оцінювання рекомендовано використовувати: ГР3 – ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.

1. Дослідження екологічних аспектів декупажу:

- вивчити, як декупаж впливає на довкілля;
- з'ясувати, які матеріали (лаки, клеї, фарби, серветки) є екологічно безпечними та придатними для такого виду творчості.

2. Підготовка екологічних матеріалів:

- вибрати безпечні, природні або біорозкладні матеріали для виготовлення писанки;
- можна використати вторинну сировину (наприклад, залишки серветок, старі газети, натуральні барвники тощо).

Для оцінювання рекомендовано використовувати: ГР4 – турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

1. *Створити подарунковий набір до Великодня:* зібрати набір із власноруч виготовлених елементів (писанки, рушничок, декоративні підставки, кошик).

2. *Узяти участь у виставці:* презентувати готову композицію на шкільній або класній виставці.

Завдання, розроблені КОРОБОВОЮ Вікторією Вікторівною для учнів 7-8 класів,

є універсальними, можуть бути адаптовані під вибрану модельну програму.

Завдання 1. «Підставка під горнятка», орієнтовано для учнів 7 класу

Мета: навчитися планувати, проектувати та виготовляти простий виріб – в'язану підставку для горнятка, використовуючи пряжу й гачок; розвивати навички володіння технікою в'язання гачком, критичне мислення, креативність, уміння діяти за алгоритмом проектно-технологічної діяльності.

Завдання. Уявіть, що ви хочете створити в'язану підставку для горнятка – корисну і красиву річ, яку можна подарувати близькій людині або використовувати вдома. Спробуйте придумати, спланувати та виготовити свій унікальний виріб.

Для вдалого виконання проекту дайте відповіді на такі запитання:

1. Кому саме я хочу подарувати підставку або для кого її виготовляю?
2. Якої форми й розміру буде моя підставка?
3. Який колір і візерунок пасують до призначення виробу?
4. Яку техніку в'язання гачком я використаю?
5. З яких етапів складатиметься виготовлення виробу?
6. Як я перевірю якість і зручність підставки?
7. Як я можу вдосконалити свій виріб?

Завдання 2. «Екаторбинка». Орієнтовано для учнів 8 класу

Мета проекту:

- Навчитися планувати, проектувати та виготовляти практичний і корисний текстильний виріб – екаторбинку.
- Ознайомитися з основами екологічного мислення через створення багаторазової альтернативи пластиковим пакетам.
- Розвивати технічні навички роботи з тканиною, швом, декором; уміння діяти за алгоритмом проектно-технологічної діяльності.
- Формувати відповідальне ставлення до довкілля, розвивати креативність, естетичний смак і навички самостійного пошуку ідей.

Завдання. Уявіть, що вам потрібно виготовити власноруч екаторбинку, яку ви зможете використовувати в повсякденному житті, наприклад, для покупок, книжок, речей або як подарунок для друзів. Спробуйте придумати, спроектувати й виготовити її з доступних матеріалів.

Матеріали:

- Натуральна тканина (бавовна, льон, старі речі, мішківина тощо)
- Нитки в тон або контрастні
- Декоративні елементи (аплікація, шеврони, гудзики, термонаклейки, стрічки)

Інструменти:

- Ножиці
- Голка або швейна машина
- Лінійка, крейда або маркер для тканини
- Праска
- Булавки

Етапи проектно-технологічної діяльності:

1. Виникнення ідеї та постановка проблеми

- У чому проблема використання одноразових пакетів?
- Як екаторбинка може стати альтернативою?
- Для чого саме я буду використовувати торбинку? (Призначення: покупки, спортзал, книжки тощо)

2. Планування та дослідження

- Який розмір буде зручним?
- Яка форма мені подобається – класична прямокутна, сумка-тоут, із зав'язками тощо?

- З чого краще виготовити торбинку? (Які тканини є вдома, що можна використати вдруге?)
 - Який стиль обрати (мінімалізм, етно, яскравий, з принтом тощо)?
3. Розробка ідеї та ескіза
 - Намалювати ескіз торбинки з розмірами.
 - Позначити, де буде ручка, кишеня або елементи декору.
 - Вибрати колірну гаму, визначити, який тип тканини потрібен.
 4. Вибір матеріалів та інструментів
 - Підібрати все необхідне з урахуванням обраного дизайну.
 - Якщо використовується старий одяг, ретельно його відпрасувати й обрізати по швах.
 5. Виготовлення виробу
 - Розкрити тканину відповідно до ескіза.
 - Обробити краї (загнути, прострочити).
 - Зшити деталі.
 - Прикріпити ручки.
 - Додати декоративні елементи (якщо є).
 6. Перевірка якості
 - Чи зручна в користуванні?
 - Чи витримує вагу?
 - Чи рівні шви?
 - Чи охайно виглядає?
 7. Презентація та самооцінювання
 - Презентувати свій виріб класу (усно чи письмово).
 - Оцінити, що вийшло вдало, а що можна було зробити краще.
 - Запропонувати ідеї для вдосконалення.

Очікуваний результат. Індивідуально виготовлена багаторазова екторбинка, що відповідає обраному дизайну, зшита охайно, функціональна та придатна до використання в побуті.

Завдання, розроблені СИНІЦЕЮ Людмилою Анатоліївною для учнів 5–8 класів, мають універсальний характер і можуть бути адаптовані з метою розвитку компетентнісного потенціалу в межах різноманітних проєктів.

Соціально-громадянська компетентність

Завдання: «Майстерня добрих справ»

Опис. Учні об'єднуються в команди та розробляють проєкт виготовлення корисних речей для громади (наприклад, годинничок для птахів, лавочок для шкільного подвір'я, екторбинок).

Очікувані результати:

- навчання роботі в команді, плануванню роботи;
- відповідальність за довкілля та громадську діяльність;
- практичне застосування знань з деревообробки, швейної справи тощо.

Математична компетентність

Завдання: «Розрахуй, спроектуй, створи»

Опис: Учні повинні розрахувати необхідну кількість матеріалів (тканини, дерева, металу) для створення певного виробу (наприклад, табуретки або шкільного стенду), враховуючи економічне використання ресурсів.

Очікувані результати:

- вміння розраховувати площу, об'єм, кількість матеріалу;
- розвиток навичок креслення та проєктування;
- економне використання ресурсів.

Екологічна компетентність

Завдання: «Другий шанс для речей»

Опис: Учні працюють над створенням виробів із вторинної сировини (старий одяг, пластикові пляшки, картон, дерево). Наприклад, шиття екторбинок, виготовлення меблів із палет або створення декору з непотрібних речей.

Очікувані результати:

- усвідомлення важливості вторинного використання матеріалів;
- розвиток творчого мислення та навичок моделювання;
- економія ресурсів тієї відповідальне споживання.

Підприємницька компетентність

Завдання: «Створи свій бренд»

Опис. Учні розробляють і виготовляють вироби для продажу (наприклад, hand-made прикраси, вироби з дерева, текстильні іграшки), а також створюють логотип, упаковку та розраховують вартість.

Очікувані результати:

- розвиток навичок ведення бізнесу;
- планування бюджету, розрахунок собівартості та прибутку;
- розвиток креативності та вміння презентувати продукт.

Критичне мислення та розв'язання проблем

Завдання: «Конструктор рішень»

Опис. Учні пропонується ситуація. Під час виготовлення виробу зламався інструмент або не вистачило матеріалу. Вони мають обговорити варіанти рішень, вибрати найкраще та пояснити, чому.

Очікувані результати:

- розвиток навичок аналізу ситуації;
- уміння ухвалювати обґрунтовані рішення;
- адаптація до непередбачених обставин у практичній діяльності.

Інформаційно-цифрова компетентність

Завдання: «Цифровий каталог виробів»

Опис. Після завершення проєкту кожен учень (або група) створює електронну презентацію або фотоінструкцію з етапами виготовлення виробу та матеріалами.

Очікувані результати:

- навички обробки цифрової інформації;
- розвиток візуального мислення, структурування змісту;
- пошук і презентація інформації у форматі «учень для учня».

Спілкування державною мовою

Завдання: «Інструкція своїми словами»

Опис. Учні створюють просту, доступну інструкцію для виготовлення певного виробу, яку зможе виконати однокласник. Після цього відбувається обмін інструкціями між парами або групами.

Очікувані результати:

- розвиток мовлення та логічної послідовності викладу;
- чіткість формулювання технологічних дій;
- уміння передавати знання іншим.